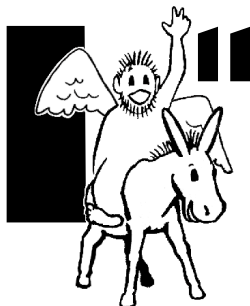

podzimní posel

2020-XXI. ročník

Milý čtenáři, milá čtenářko,

„Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. Pevně je založen svět, nic s ním neotřese.“

Žalm 93, 1

Milí bratři, milé sestry,

každé roční období je krásné. Už jsem ale kdysi na sebe prozradil, že mám asi ze všech nejradši podzim. Rád sleduji, jak se příroda ukládá ke spánku, jak se krátí dny, houstnou mlhy a chlad čím dál víc zalézá za nehty. Barvy podzimu jsou nádherné a syté a když na ně zasvítí slunce, kterému jakoby docházel dech a čím dál víc klesá k obzoru, pak je to pro mě ta nejkrásnější scénérie. A i když přibývá tmy a ubývá světla, tak přece víme, že až pomine zima, vše znovu povstane k novému životu. A možná právě tento výhled je na této době to nejhezčí ...

Ten letošní podzim je ale jiný než kterýkoli předešlý, na tom se shodneme. S nejistotou i s úzkostí čekáme, jaká zase pesimistická předpověď z médií zazní v souvislosti s pandemií. Osobně jen těžko hledám nějaký vyvážený a moudrý hlas. Buďto jsou to až apokalyptické hrozby, anebo naopak nezodpovědné dezinformace o tom, že se vlastně nic neděje a celé je to jenom humbuk, který uměle vyvolávají jakési zájmové skupiny. Jen velmi výjimečně slyším, že situace je sice vážná a opatření není radno podceňovat a porušovat, ale nebojme se, budeme-li se chovat odpovědně, pak to vše zvládneme.

I když nemám k dispozici odborné prognózy, tak tomu přece věřím. Jako křesťan vnímám vyváženost Bible a hlubokou dynamiku různých hlasů, které z ní zaznívají.

Nechce nás lacině chlácholit, ani vyvolávat děs a hrůzu. Když chtějí bibličtí pisatelé připomenout, že je Boží stvoření sice někdy vychýleno z rovnováhy, současně připomenou jak je krásné. A jakkoli prožíváme těžkosti a zkoušky, přece současně má Pán

Bůh náš svět i navzdory tomu pevně v rukou. Když raná církev zažívá pro Krista bolest a pronásledování, slyší současně slova potěšení, že vše je jenom do času a Boží Syn přijde jednou ve své nádhře.

Nejlepší přístup k dnešnímu dění může tedy být – zachovejme si naději. Naděje ale není naivní a samozřejmý předpoklad, že z toho nějak vybruslíme a budeme zase žít naplno a plnými doušky a už teď je načase objednávat zájezdy do Karibiku na příští léto. Dobře přece víme, co vše jsme si plánovali a co nám nevyšlo. Křesťanská naděje znamená, že Bůh je nade vším děním. A že ani v těchto nebezpečných časech nepřestává platit, že Hospodin kraluje, že On má moc a svět je založen v jeho moci pevně. A že to

nepřestává platit ani tehdy, když se nám naše plány sypou anebo kolem sebe vidíme i velmi bolestné, ba tragické důsledky infekce.

Ještě jedno ale přece zbývá ještě dopovědět. Totiž to, že i když smíme slyšet slova potěšení, neznamená, že můžeme jen svatě hledět k nebi. Máme hledat cesty a způsoby, jak sami povzbuzovat a nabízet pomoc. Té-

měř vždycky je totiž někdo, kdo je zranitelnější a potřebnější, nežli já sám a třeba nemá nikoho blízkého, kdo by mu třeba jen zavolal nebo došel na nákup. Víme-li o někom takovém, zkusme svoji pomoc nabídnout. I takto se přece naděje projevuje. Ať je Pán Bůh blízký všem vám.

Váš Jan Lukáš, farář

Slovo šéfredaktora

Milí čtenáři Posla,

abych byla upřímná, k tomuto úvodníku poměrně těžko hledám slova. Mnoho se toho děje každý den, mnoho (až příliš mnoho) slov každý den zazní. Jak přidat ta, která ponесou smysl, přinesou radost, potěšení? Tak si nakonec už poněkolkáté vypomůžu dětmi a vzpomínkou na poslední neděлку „naživo“, kterou jsem s nimi prožila. Bylo to na neděli díkůvzdání a domluvila jsme se s nimi, že do připraveného košíku ke kaštánům, coby sice nejedlým, ale přesto krásným podzimním darům přírody, přidáme na vystřížených papírových plodech napsané modlitby naší vděčnosti. Jako analogii k přetékajícímu koši bohatství darů

země u stolu Páně. A košík se plnil vděčností za radost, lásku, nejlepší kámošku, možnost vnímat chutě ☺... ale také za to, že můžeme mít rádi svůj vlastní život. Jak krásné dětské přiznání se k tomu největšímu daru – daru života! A jak je tento pocit příznačný pro dnešní dobu! Možná si teprve až

s všudypřítomným upozorňováním na křehkost lidského života uvědomujeme, jak ten svůj máme rádi. Že je dost dobrý. Možná ne perfektní a zdaleka ne vždy podle našich představ, ale vlastně krásný.

Ať nás nadcházejícími listopadovými dny, jakkoli mohou být z mnoha vnějších příčin nelehké, provází vděčnost za život. Za ten náš konkrétní. Za dary, kterými jsme z Boží milosti bohatí. Ale i za životy těch, které ten náš utvářejí, dávají mu barvy a vůně. A kdyby se přece jen dostavila únava z aktuálního společenského dění, tak si třeba zazpívejte s Karlem Krylem píseň Děkuji. Alespoň následující sloku:

Děkuji, děkuji za slabost, jež pokoře mne učí,

Pokoře, pokoře pro radost, pokoře bez područí.

Za slzy, za slzy děkuji, ty naučí mne citu,

k živým již, k živým již žalují a křičí po soucitu.

Děkuji, děkuji, děkuji.

Jana Vrajová

Milé sestry, milí bratři,

na základě nových opatření vlády ČR a také proto, abychom nepřispívali k nárůstu „pozitivních“, bude program našeho sboru změněn.

Zatím do odvolání budou bohoslužby v Olomouci pouze on-line: www.olomouc.evangelnet.cz

Další aktivity on-line (mládež, Sešlost, aj.) sledujte také na sborovém webu.

Rozvrh shromáždění v týdnech je v tomto čísle vynechán. Jejich obnovení bude včas oznámeno.

Aktuální odkazy na evangelický videoarchiv a modlitby připravované členy církve:

Jak již někteří z vás vědí, od jara je v čilém provozu českobratrský evangelický audioarchiv, ve kterém najdete stovky úvah, písní zpívaných či jen jako doprovod, načtené knihy a další nahrávky. Různí přispěvatelé nadále pokračují v produkci.

Nová konečná adresa celého archivu je: <https://soundcloud.com/ecirkev>.

Součástí archivu jsou i pravidelné biblické úvahy, vydávané každou středu. Ty najdete buď v archivu, nebo zjednodušeně na adrese <https://www.e-cirkev.cz/slovo>. Na tomto webu je pohromadě všech dosažitelných 116 úvah rozdělených podle období (Slovo na doma – denní úvahy v období březen–červen 2020, Slovo na prázdniny – prázdninové týdenní úvahy a od září znovu Slovo na týden – týdenní úvahy.) Denní frekvence úvah je plánována znovu v adventním a postním období, jindy půjde o úvahy týdenní.

Kromě internetové platformy pro audioarchiv Soundcloud (odkaz je výše) jsou vybrané nahrávky k poslechu také na velmi oblíbené platformě Spotify (odkaz je <https://open.spotify.com/show/3n76HdZ6y-3dVXBoimegyfi>) a pro uživatele zařízení Apple je možné archiv nalézt i v aplikaci Apple Podcast na <https://podcasts.apple.com/cz/podcast/%C4%8Deskobratrsk%C3%A11-c%C3%ADrkev-evangelick%C3%A11/id1504968426>

Každé pondělí jsou také na webu a sociálních sítích vydávány modlitby připravené laickými členy církve – odkaz na ně je <https://www.e-cirkev.cz/modlitba>. Všechno nové je hromadně prezentováno na facebookové stránce – <https://www.facebook.com/Ecirkev/>, kde se objevují aktuální informace o dění v ČCE takřka denně.

-nb-

Narozeniny v listopadu

7. 11. Miroslav Kopeček	17. 11. Tomáš Švec	27. 11. Bohdana Menoušková
9. 11. Bohuslav Kraus	21. 11. Eva Bartušková	28. 11. Marie Zbořilová
11. 11. Bohdan Gallat	23. 11. Martin Batla	30. 11. Josef Vraj

Zpráva z říjnové schůze staršovstva

Jednání staršovstva bylo zahájeno duchovním zamyšlením nad textem z knihy Marka Orko Váchy Selfička. Poté následovalo tradiční ohlédnutí za uplynulým obdobím: presbyterní konference (detailněji na jiném místě tohoto čísla Posla) a připravoval se (v té době ještě v dobré naději na realizaci) program na listopad. V souvislosti s tím byla diskutována též současná pandemická situace a staršovstvo konstatovalo, že nechce pouze informovat o tom, které pravidelné aktivity byly zrušeny – kromě nedělních online bohoslužeb chceme připravit i více setkání mládeže, dětí. Informace o nich budou vyvěšovány na webové stránky sboru. Bratr farář a sestra Batlová budou rovněž rozvážet na vyžádání tištěná kázání.

Byla otevřena **krabice s návrhy na kandidáty do staršovstva**. Celkem bylo navrženo 72 osob, členové i nečlenové sboru. Staršovstvo návrhy utřídí a navržené kandidáty bude průběžně oslovovat.

Staršovstvo se dále věnovalo přípravě materiálů pro **konvent**, vyplňovalo dotazník Přezíje náš sbor rok 2025?

Náklo: technická komise navrhuje zvýšit nájemcům domu nájem od 1. 1. 2021. Komise rovněž doporučuje zrealizovat prodej nemovitosti v Nákle a navázat na prodej následný nákup nemovitosti v Olomouci.

Mikrogrant – do konce listopadu je možno opět žádat seniorát o tzv. mikrogranty. Navr-

hujeme požádat o nahrávací kameru do 20 tisíc korun, v budoucnu by se dala využít i pro přenos bohoslužeb do dolních sálů.

Z různého:

a) na seniorátním výboru se v minulosti usneslo, že každý sbor by měl každoročně zasílat 1000 Kč na fond rychlé pomoci. V Olomouci jsme na to zapoměli. Navrhujeme za Olomouc poslat 5000 Kč. Staršovstvo odsouhlasilo též nutnost tento a další pravidelné příspěvky evidovat a dát jako podklad ke každoročnímu schvalování rozpočtu.

b) proběhl synod – z usnesení synodu bude upřesněno hlasovací právo pro členy tak, aby byly dodrženy podmínky placení sálaru a účast na činnostech. Staršovstvo by mělo revidovat seznam členů sboru s hlasovacím právem.

c) setkání křesťanů, které mělo být v Grazu, se posouvá na rok 2021. V roce 2022 je ve výhledu setkání v Ostravě.

Informace o hospodaření sboru jsou k dispozici u bratra pokladníka.

Staršovstvo ukončilo schůzi ve 20:55 modlitbou.

Dle zápisu Evy Palové-Dostálové pro Posla připravila Jana Vrajová

Dne 10. 10. si řekli ano manželé Ludmila a Ivo Schnaubeltovi. Přejeme jim do společného života radost z Božích darů!

Na státní svátek oslavil významné životní jubileum 80 let dlouholetý kurátor olomouckého sboru bratr Jan Bartušek. Vzhledem k nemožnosti osobního setkání, podání ruky s gratulací a květinou, chceme alespoň touto cestou připomenout jeho celoživotní práci pro sbor, hluboký zájem o historii (nejen) církve, upřímnou cestu víry s celou rodinou.

Milý bratře Bartušku, myslíme na Vás s láskou a vděčností!

Jana Vrajová

V minulém týdnu jsme se nečekaně rozloučili s věrným členem našeho sborového společenství a dlouholetým spolupracovníkem Posla bratrem Miroslavem Ryšavým. Vzhledem k aktuálním opatřením byla mnohým z nás znemožněna účast na pohřebním obřadu. Proto nabízíme k tiché vzpomínce pohřební kázání našeho bratra faráře a pozůstalé rodině vyprošujeme vědomí Boží blízkosti v jejich bolesti.

Útočiště mé a hrad můj Bůh (Žalm 91, 1-4)
(Kázání na pohřbu Miroslava Ryšavého, Olomouc 24. 10. 2020)

Milí zarmoucení, bratři a sestry,
ta píseň mi dodneška zní v uších. Útočiště mé a hrad můj Bůh, v němž naději svou skládám... Pěvecký kroužek olomouckého sboru s bratrem Danielem Coufalem, kde i bratr Miroslav kdysi zpíval. Nezapomenutelná melodie, kterou všichni zpívali s velkou chutí. A nejen pro její hudební podmanivost, ale především kvůli jejímu poselství. Poselství o Bohu mocném a silném, které žalmistovi tryská ze srdce a jemuž ani slova nestačí k tomu, aby Boží ochranu a pomoc co nejlouběji vystihl. Užije k tomu troji zcela konkrétní symboliku z naprosto rozdílných oblastí a jakoby skoro až bez ladu a skladu kupí jednu na druhou. Cítíme za tím jeho ohromný patos, zápal a nehlubší osobní vyznání.

Útočiště mé a hrad můj Bůh. Nebo podle ekumenického překladu pevná tvrz. Nedobytné, útočištné a vyvýšené místo. Tak mocný je Bůh, který chrání své věrné. Jiné přirovnání se týká ptačích křídel. Bůh se podobá ptáku, který poskytuje úkryt svým mláďatům. Podobného obrazu použije Ježíš, když pláče nad Jeruzalémem a mluví o tom, že chtěl jeho obyvatele skrýt pod křídla jako slepice kuřátka. A možná si přitom dokonce vzpomeneme na známou dětskou modlitbu a píseň. No a třetí přirovnání je z oblasti obranného boje: pavézou a krytem je ti jeho věrnost....

Tedy hrad, křídla a štít. A taky úkryt a stín. Takto žalmista vykresluje Boží ochranu, jeho blízkost a pomoc v mnoha ohroženích a složitostech života. I zde žalm překypuje výmluvnými obrazy: osidlo lovce, mor, šíp, hrůza noci. Na tohle všechno Nejvyšší Bůh stačí. Nic z toho mu nezmaří jeho plány. Ta nádherná a nadějná slova mohou dnes povzbudit a potěšit i nás všechny, kteří se s bratrem Mirkem loučíme. Jeho náhlý a nečekaný odchod nás všechny zaskočil a zarmoutil. Ale současně jsme si směli uvědomit a prožít, že navzdory naší křehkosti a lidské pomíjivosti, je zde Bůh věčný, který je nám všem hradem, perutěmi i pavézou. Právě tohle byla víra Mirkova. Důvěra v Boha, který je našim útočištěm, k němuž se smíme utíkat, to byl pro něj ten nejpevnější základ života, na kterém stavěl on spolu s celou svou rodinou. Bůh mu byl hradem, štítem i bezpečným úkrytem v každé době života až do jeho nečekaného závěru. Díky tomu, že byl Bůh jeho opravdovým útočištěm, jeho posilou a nadějí, měl sílu překonávat i mnohé těžkosti.

To není samozřejmé. Mnoho lidí se k Bohu uchyluje jen ve chvílích komplikovaných a těžkých. Žalmista to vyjadřuje dvěma slovesy: bydlet ... a přečkat. Je možné s Bohem počítat jen tak, že u něj jenom „přečkám“ nějakou životní zkoušku či krizi a když je nejhůř, zatáhnu za záchranou brzdu. A když

krize pomine, pak si jedu zase podle svého. Ale žalmista vyjadřuje svůj vztah k Bohu slovesem „bydlet“. Bydlení je trvalé, přečkání naopak jen něco dočasného. Ale on v Bohu bydlí – a jen díky tomu může přečkat noc, čas stínů a těžkostí. Dietrich Bonhoeffer, německý teolog, mluvil o tom, že Bůh musí být středem našeho života tak podobně, jako stojí kostel uprostřed obce a ne na okraji.

A právě takto to měl Mirek nastaveno. Bůh byl ve středu jeho života. A v tomto mém středu mu byl radostí, ale taky oporou a posilou. Vyznával jej ve dnech dobrých i těžkých.

Tohle je ten pravý život víry. Žít život v Bohu a s Bohem uprostřed života. Ve vědomí, že jsem před ním především vděčným příjemcem všeho toho, co mi dává. A pakli-

že mám co dát sám, je to důsledek této vděčnosti. Ježíš takto vede svoje učedníky a řekne jim: Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte.

Od Mirka jsme toho přijali mnoho. Rozmanitá byla jeho služba rodině i sboru. Skrze jeho dobrotu plynulo mnoho dobrého pro druhé.

Jsme smutní z jeho náhlého odchodu. Ale současně vděční za vše, co jsme skrze něj od Boha přijali. A jistě mi dáte za pravdu, že platí, že tato chvíle není jen chvílí smutku a loučení, ale chvílí vděčnosti za jeho život, který se uzavřel. Ale jako křesťané věříme přece taky tomu, že to naše odloučení má být jen dočasné. Že přece Kristus, který smrt už navždy přemohl, jak Mirkovi tak nám všem chystá příbytky ve svém království pravdy a života. Amen.

Pane Bože, díky za všechny tvé svědky, kteří tě slovem i životem dosvědčovali. Díky za bratra Miroslava Ryšavého a za jeho lásku a službu své rodině i bratřím a sestrám. Díky za dobrý příklad, který nám zanechal. Amen.

V sobotu 10. 10. 2020 se v našem sboru konala seniorátní konference o hospodaření církve (v omezeném počtu osob – přesto přijeli zástupci několika sborů našeho seniorátu). Hostem byl ekonom bratr Petr Štulc – presbyter FS Praha Jarov. Mluvílo se o strategickém plánu naší církve a o její budoucnosti.

Online mládež

Milé sestry, milí bratři, druhá koronavirová vlna a s ní spojená vládní opatření zasáhla i mládež. Jednak se opět nemůžeme scházet osobně každý pátek, jednak také nemůžeme jezdit (ani moc plánovat) seniorátní, ani jiné akce. Proto jsme si stejně jako na jaře spolu se SOMem (seniorátním odborem mládeže) řekli, že se pustíme do pravidelných online setkání. Tak se teď díky technice můžeme vzájemně slyšet, vidět, povídat si, hrát spolu hry, vyrábět origami (vizte obrázek), ale také se společně zamýšlet nad otázkami víry a vzájemně se sdílet. To, že se potkáme online sice úplně nenahrazuje to, že se nepotkáme osobně, nicméně myslím, že je to pro každého z nás vítaným povzbuzením v této nelehké době. Schází se nás teď kolem 15 přes platformu Zoom a bezpochyby rádi uvítáme i další. Tudíž pokud byste se

třeba chtěli připojit a dosud jste tak neučinili, neváhejte mi napsat, případně sledujte Facebook moravskoslezské mládeže ([facebook.com/msmladez](https://www.facebook.com/msmladez)).

Honza Dostál

400.výročí
Bitva na Bílé hoře 8. listopadu 1620

S nástupem Habsburků na český trůn (roku 1526) docházelo k stálým sporům mezi nimi a českou šlechtou. Habsburkové chtěli neomezeně vládnout a oslabovali pravomoci českých úřadů, které ovládali šlechtici. V českých zemích mohli dosud lidé vyznávat vedle katolického náboženství i jiné nekatolické víry. Tuto náboženskou svobodu začali Habsburkové jako vášniví katolíci omezovat. Začali podporovat pouze katolické kněze a kláštery. Rozpory mezi Habsburky a českou šlechtou vedly nakonec k vojenskému střetnutí.

Císařská habsburská armáda se 8. listopadu 1620 střetla na Bílé hoře nedaleko Prahy s vojskem českých pánů. Habsburkové zvítězili. Habsburkové dalších tři sta let vládli v našich zemích. Povstalci byli nemilosrdně potrestáni. Dne 21. června 1621 bylo na Staroměstském náměstí popraveno 27 vůdců odboje. Z Čech byli vypuzeni nekatoličtí kněží a katolické náboženství se stalo jediným povoleným.

Bitva na Bílé hoře bývá často označována za největší národní tragédii. Délkou trvání i počtem padlých se však spíše jednalo o větší šarvátku než bitvu. Zhruba po dvou hodi-

nách bylo po všem. Hned po prvním útoku císařských vojsk nastala v českém vojsku panika a jeho vojáci začali prchat. Na odpor se prý postavili jen Moravané, povětšinou cizí žoldnéři najatí za peníze moravských šlechticů. Ti byli soustředěni u zdi obory a nic jiného jim nezbyvalo než se udatně bránit, protože s vysokou zdí za zády neměli kam uprchnout. Jinak kdo mohl, od Bílé hory tenkrát utekl.

Výnosy proti nekatolíkům

- březen 1621 – vypovězení kalvinských duchovních a duchovních jednoty bratrské
- prosinec 1621 – vypovězení českých luteránských duchovních - němečtí duchovní mohli zůstat.
- září 1623 – vypovězení všech nekatolických duchovních a učitelů

Doba pobělohorské **rekatolizace** či násilné znovuočtení nekatolíkům na římskokatolickou víru v Českých zemích bývá označována i jako doba temna – podle názvu románu Aloise Jiráska, který ve svém románu taktó označuje 1. polovinu 18. století.

Dvě olomoucké památky připomínající náboženské nesváry v době rekatolizace

Ani město Olomouc – sídlo římskokatolického biskupa – se nevyhlo reformaci. Z počátku zde zakotvil český utrakvismus, v 16. stol. pak v plné míře nastoupilo luterství, přinášené zejména německými kupci ze Slezska. V té době Olomouc ve skutečnosti tvořily dvě města – církevní a civilní, oddělená dokonce vnitřní bránou, která stála až do josefínských reforem v krčku před dnešním Muzeem umění.

Civilní město v 16. století stále více podléhalo vlivu reformace, čemuž se olomoučtí biskupové snažili zabránit všemi možnými způsoby. Biskup Marek Kuen počítaný ještě k tzv. renesančním biskupům, byl přesvědčen, že stačí pouze vymoci na Římu povolení přijímání pod obojí v celé jemu svěřené diecézi. Pro protestanty takový postup byl zcela nepřijatelný a pro nastupující biskupy po tridentském koncilu, prošlé jezuitskými školami ovšem taková výjimka byla nepřipustná, jestliže byla jednou z přijatých anaté-

mat koncilu. Biskup Pavlovský si na pomoc rekatolizace přizval do Olomouce jezuitský řád a brzy na panovníkovi vymohl také zřízení jezuitské univerzity s právem promočním.

Samozřejmě, že muselo zákonitě dojít ke sporům zastánců reformace s biskupovou snahou jejího úplného vymícení nástupem rekatolizace. Docházelo ke sporům s obsazováním kněží v jednotlivých farnostech, jejich vypovídáním, stále častějším problémům s pohřbíváním nekatolíků a nakonec i likvidací a dokonce k bourání evangelických kostelů a modliteben. To se nakonec v Čechách vyhrtilo v druhou pražskou defenestraci, jejíž příčinou bylo zboření evangelického kostela v Hrobech a uzavření kostelů na Broumovsku.

Ani město Olomouc nebylo takových sporů ušetřeno. Těch příkladů lze vyjmenovat mnoho, jako artefakty doby zůstaly dvě hmotné památky, které lze v Olomouci nalézt.

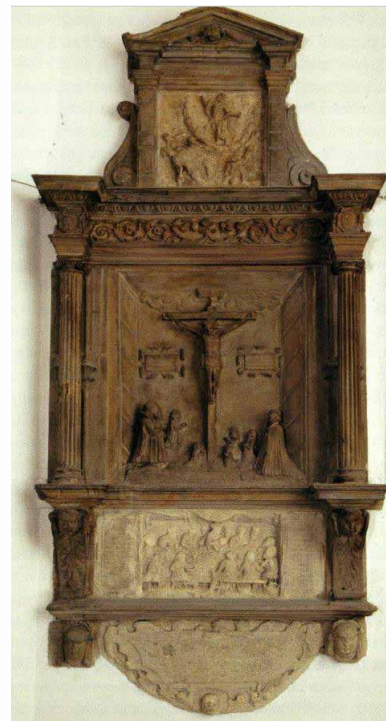
První památkou, připomínající náboženskou nesnášenlivost, je vzácný epitaf Jiřího Thallera dnes umístěný v chrámu sv. Mořice. K němu se váže tato historie:

Když 20. října 1570 zemřel morem v domě č.p. 306 Jiří Thaller, obchodník se železem, vznikl problém s jeho pohřbením. Nechal se totiž zaopatřit nekatolickým knězem z Litovle. To už byl sídelním biskupem Vilém Prusinovský, který nastoupil ostrý postup v dodržování tridentských dekretů. Nechtěl připustit pochování olomouckého občana nekatolíka na městském – mořickém hřbitově a navrhl olomouckému purkmistrovi Janu Gansarovi, aby byl pochován mimo město. Městská rada vyslala k biskupovi posly v čele s Dr. Jiřím Hasem, ale ti po prudkém

výstupu s biskupem se vrátili s nepořízenou. Kompromisem z pohledu městské rady mělo být pochování Jiřího Thallera na mořickém hřbitově, ale bez obřadů, zpěvů a vyzvánění. Rakev by směli doprovázet jen žáci z mořické školy. S tím se biskup nespokojil, žádal, aby byl již pohřbený Jiří Thaller vykopán a spálen. Zakročil však podkomoří, který upozornil, že by to vedlo k veřejné bouři ve městě. Záležitost se dostala až k císaři Maxmiliánovi, který následujícího roku rozhodl ve smyslu biskupského nařízení. Žádné protesty nepomohly, a tak místo posledního

odpočinku Jiřího Thallera se zřejmě nachází na tehdejší protestantském hřbitově za hradbami města (dnešní zahrada Dominikánského kostela.)

Po Jiřím Thallerovi však přece jen zůstala vzácná památka, kterých tohoto druhu není v Olomouci mnoho. Při vstupu hlavním portálem do mořického chrámu je po pravé straně sloupu nesoucího varhanní kůr zavěšen Thallerův epitaf. Sám měl také složitý osud. Jako epitaf nekatolíka nemohl být dlouho umístěn uvnitř chrámu, ale byl zavěšen na vnějším prostranství na zdi chrámu, vystaven povětrnostním vlivům. Teprve v roce 1940 po téměř 370 letech byl umístěn uvnitř chrámu zásluhou tehdejšího správce mořické farnosti Dr. Bohumila Zlámala.

Stručný popis Thallerova epitafu:

(dle Hana Myslivečková: *Epitafy v sepulkrální sochařské tvorbě Moravy a Českého Slezska*)

Thallerův epitaf – kamenný monument připomíná úmrtí olomouckého občana Jiřího Thallera a úmrtí jeho dcery Kateřiny. Je příkladem nekatolického pojetí epitafu, majícího výrazně didaktický charakter. Datován je rokem 1572. Tento monument je v moravském prostředí nejvýznamnějším příkladem bohaté ikonografické, k protestantismu odkazující koncepce.

Střední perspektivně zahloubené pole lemované dvěma jónskými sloupky přináší výrazně plastický reliéf se zobrazením Thallerovy sedmičlenné rodiny (nalevo zemřelý s dvěma chlapci, napravo pak manželka a tři dcery) klečící u paty v celé výšce reliéfu se tyčícího kříže. Na tabulkách po stranách kříže jsou vytesány novozákonní texty z evangelia sv. Jana (*J 1, 29*) a Epištoly sv. Pavla k Filipenským (*Fil. 2, 8*). V nástavci vrcholí kompozice epitafu reliéfem Zmrtvýchvstání. Ve spodním pásu mezi konzolami doplňují reliéf Poslední večeře Páně postranní obdélné kartuše s malovanými biblickými citáty z Janova evangelia (*J 6, 54 a 55*) a První epištoly ke Korintským (*I Kor 11, 22–23*)

Vzhledem k tomu, že epitaf v průběhu století různě cestoval mezi vnitřním prostorem chrámu a venkovním prostředím, je značně poškozen a nápisy charakterizující evangelickou příslušnost jsou už sotva čitelné.

Po stranách jsou německé nápisy:

Vlevo: Aj Beránek Boží, kterýž snímá hřích světa. (*J 1, 29*)

Vpravo: Kristus se ponižil až k smrti, a to k smrti kříže (*Fil 2, 8*)

Pod křížem je krásně vytesaná Večeře Páně s tímto textem:

Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední. Neboť tělo mé

právě jest pokrm a má krev právě jest nápoj
(J 6, 54–55)

Přijal jsem od Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš v tu noc, v kterou zrazen jest, vzal chléb a díky činiv, lámal, a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, kteréz se za vás láme, to činite na mou památku, Takž i kalich, když povečeřel, řka: tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi, to činite kolikrátkoli pítí budete na mou památku. (IKor 22–23)

Úplně dole je německý nápis:

Léta Páně 1570 dne 19. října zesnul v Pánu ctný a bohobojný Jiří Thaller, ve věku 40 let. Roku Dne zesnula v Pánu ctná a ctnostná Kateřina Thallerová ve věku Bůh dejž jim všem radostného vzkříšení. (Data pozdějšího úmrtí Thallerovy manželky Kateřiny zřejmě již nebylo možno dopsat).

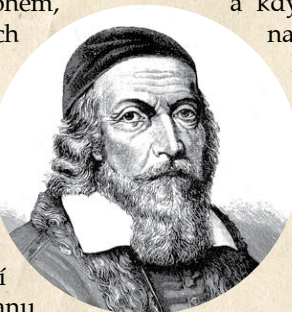
Dle: Bohumil Zlámal: Dějiny kostela sv. Mořice v Olomouci (Olomouc 1939)

*Pokračování přístě
Jan Bartušek*

Zpráva a naučení o kazatelství

Byli jsme povoláni, abychom se stali Kristovými vyslanci a na Kristově místě prosili lidi, aby se smířili s Bohem, abychom byli správci Božích tajemství a zacházeli s nimi jako s hřivnami, každý jak nejlépe umí, a tak abychom dělali kazatelskou práci. Naše povolání, kazatelství, není, jako jiná řemesla a zaměstnání ve světě, jen vykonávání práce a usilování o zisk, nebo na druhou stranu natřásání kadeří, vyhledávání rozkoší a uspokojování choutek, či něco podobného jako jiné běžné lidské záležitosti. Nikdo by k tomu neměl tedy přistupovat jinak než s bázní jako Mojžíš – když měl totiž na Božím místě mluvit k lidu, řekl: „Třesu se hrůzou a děsem.“

Historie zapsaná v Písmu se liší od jiných popisů dějin v tom, že při jejím čtení nemáme uvažovat jen nad tím, co a jak se stalo, ale také (a to především), proč Bůh chtěl, aby se to stalo, to jest co nám Bůh předkládá k poučení a k následování.

Je přece přirozené, že pokud chceme něco změnit, musíme začít u sebe, a když chceme někoho něčemu naučit, pomůžeme mu víc příkladem než slovy. Podobně i Kristus Pán začal nejdřív sám jednat a až potom učil jiné.

A na závěr úryvek z modlitby služebníka církve:

Vždyt jsem tvůj, Pane Ježíši, a pracuji na tvém díle. Toužím tvým i zůstat a být pro tvé dílo užitečný. Ale bez tebe, Pane Ježíši, nemohu nic, jak jsi sám řekl, a vidím, že je to pravda. Proto tě pokorně prosím, neopouštěj své dílo, které jsi u mě, ve mně a skrze mě začal dělat. Dej, ať jsem věrný ve tvém domě, pozorný a snaživý ve tvé práci, abych nemusel být zahanben, až přijdeš a budeš ode mne chtít skládat účty.

*Jan Amos Komenský
– zemřel 15. 11. 1670*

Modlitba J. A. Komenského

Vzdálený jsem byl od tebe, bože, sladkosti věčná, ale ty smilovav se, přiblížil ses ke mně, bloudil jsem, ale tys mě upamatoval, motal sem se, nevěda kam jít, ale tys mě navedl na pravou cestu, zašel jsem od tebe a ztratil jsem tebe i sebe, ale tys mne navrátil mně i sobě. Nebe a země od tebe jsou a dobré jsou a krásné jsou a žádostivé jsou, protože od tebe jsou, avšak nejsou ani tak dobré, ani tak krásné, ani tak žádostivé jako ty, Učiniteli jejich, proto duše hledající potěšení nemohou se nasytit. Ty jsi, Pane, plnost plností, srdce naše je neuspokojené, dokud nezakotví v tobě.

Zdržuj mě, Pane, veď mne, nes mě, abych od tebe nebloudil a neklesal. Dej, ať tě miluji milováním věčným a vedle tebe nemiluji žádné věci, leč pro tebe a v tobě, láska neskonala. Duch tvůj dobrý spravuj mě a tvé milosrdenství mě sprovázej po cestách mých.

Amen

RUCE

*Ruce to jsou zázrak malý
který umí lámat skály
perem napsat pěknou bajku
z nití uplést jemnou krajku*

*Ruce umí věnec uvít
umí, ale také zabít
pevně svírat ostrý meč
řídit smrti lítou seč*

*Na rukou jde také nosit
nebo s nimi snažně prosit
z rukou lze i osud hádat
nebo dary jiným dávat*

*Rukama jde také žehnat
a nemožné sobě sehnat
hladit syna i strom vsadit
dům k bydlení si postavit*

*V rukou lze mít talent mnohý
pro dobré i pro zlé vlohy
rukama jde mnohé tvořit
nebo zase všechno zbořit*

*Ruce mají sterý úkol
Boží záměr plnit vůkol
náš svět propojený rukama
jen Bůh ve svých rukou má*

Pavel Janošík st.

Prohlášení zástupců členských církví Světového luterského svazu ve střední Evropě

Sestry a bratři v Kristu, milí přátelé, prožíváme zvláštní období. Strach z hrozící pandemie ovlivňuje život jednotlivců a celých společností.

S úzkostí slyšíme o zvyšujícím se počtu nemocných Covid-19. Se zármutkem myslíme na ty, kdo nemoci podlehlí, a chvějeme se, kdo bude další.

Modleme se za nemocné, za jejich blízké. Modleme se za pracovníky ve zdravotnictví, v sociálních službách a v diakonických zařízeních, za všechny, kdo nasazují sami sebe v boji proti nemoci.

Modleme se za rodiny, zvláště za děti, aby navzdory stále těžké situaci zůstávaly v bezpečí. Modleme se také za žáky, studenty a učitele.

Podporujme úsilí těch, kdo v čase omezení a zákazů povzbuzují sebe i ostatní, šíří naději vzdor šířící se nemoci.

Objevujme podivuhodnou moc evangelia, že Kristus zvítězil nad smrtí a že nás v časech smutku a nemoci utěšuje.

Povzbuzujme se navzájem nadějným slovem o tom, že opuštěním stávajících zvyklostí nekončí záprak života, že změnou dosud obvyklého způsobu života se příchod Božího království nepřibrzdí, ani nezastaví.

Pomáhejme si vzájemně při každodenních aktivitách, zůstaňme v kontaktu s osamělými. Hledejme v těžké situaci to podstatné, totiž lásku, naději, víru; přejme je sobě, svým blízkým i lidem za hranicemi svých rodin i svých zemí.

Mějme odvahu opouštět co je nepodstatné, i kdyby to měl být náš dosavadní životní standard. Učme se žít skromněji než dosud a dělit se o to, co máme. Vždyť i tak skýtá náš středoevropský prostor příznivější podmínky k životu, než má většina krajín na naší krásné Zemi.

Držme se neotřesitelné naděje, kterou vyznáváme, protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný.

Židům 10, 23

20. října 2020

Biskup Jerzy Samiec
Evangelická luterská církev v Polsku

Biskup Tomáš Tyrlik
Slezská evangelická církev a.v. v ČR

Generální biskup Ivan El'ko
Evangelická církev a.v. na Slovensku

Biskup Tamás Fabiny
Evangelická luterská církev v Maďarsku

Zemský biskup Tobias Bilz
Evangelická luterská zemská církev v Sasku

Synodní senior Daniel Ženatý
Českobratrská církev evangelická

Dne 18. září 2020 se konalo jednodenní zkrácené 2. zasedání 35. synodu**Z jeho usnesení jsou zde úpravy řádů naší církve:****Čl. 5. Hlasovací právo a seznam členů s hlasovacím právem**

1. Každý farní sbor je povinen založit a trvale vést seznam členů s hlasovacím právem.
2. Staršovstvo zapíše do seznamu členů s hlasovacím právem všechny členy sboru starší 18 let, kteří se činně podílejí na životě sboru, především účastí na jeho bohoslužebných shromážděních nebo jiných aktivitách, a zároveň jsou plátcí saláru. Staršovstvo může v odůvodněných případech učinit výjimku a zapsat do seznamu člena, kterému objektivní příčiny brání podílet se na životě sboru nebo platit salár.
3. Staršovstvo přezkoumá a opraví počátkem každého roku seznam členů s hlasovacím právem a vyloží jej pak nejméně 14 dnů před konáním každého sborového shromáždění k volnému nahlédnutí členům sboru.
4. Vyložení seznamu a výzva k podání námitek se ohlásí s potřebným poučením při

hlavních bohoslužbách ve dvou nedělích po sobě jdoucích, nejméně 14 dnů před konáním sborového shromáždění.

Námitkami se může každý člen sboru domáhat, aby byl seznam opraven buď zápisem jeho osoby nebo dalších členů sboru, nebo vypuštěním členů neprávem zapsaných.

5. Staršovstvo přijímá námítky do šesti dnů před konáním sborového shromáždění a rozhodne o nich. Proti jeho rozhodnutí je přípustné odvolání podle § 20 CZ.

Čl. 8. Příjmy a obětavost

3. Salár je pravidelný roční dar, který církev očekává od každého svého člena s vlastním příjmem v doporučené výši 5 % jeho celkových ročních čistých příjmů. Salár se platí jednou ročně nebo ve splátkách farnímu sboru, do něhož člen patří. Neplacení saláru nemůže být důvodem k vyloučení z církve.

ČESKÝ BRATR ČESKOBRASTRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

MÍT BRÁCHU JE PRIMA!

PŘEDPLAŤTE SI ČESKÝ BRATR
350 Kč ročně

objednávejte na www.ceskybratr.cz,
ceskybratr@e-cirkev.cz
nebo u svého kazatele

Adventní burza 2020

se bude v našem sboru konat
po tři adventní neděle

6. prosince

13. prosince

20. prosince

vždy od 10 hodin
po bohoslužbách.

Výtěžek bude opět věnován partnerské Diakonii Rýmařov.

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

Kontakty na zástupce sboru:

Farář Jan Lukáš:	776 029 782	Lukas.Jan@seznam.cz
Kurátor Jan Matějka:	585 436 572	jan.matejka@iol.cz
Pastorační pracovnice Noemi Batlová:	728 289 354	noemi.batlova@gmail.com

Upozornění pro případné dárce: Číslo sborového účtu je 1804603389/0800

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické v Olomouci

posel
2020-XXI. ročník

Redakční kruh:

Jana Vrajová, Jan Lukáš, Noemi Batlová, Petr Marek, Daniel Batla, Laco Švec, Amos Děkaník a Ivana Jenišťová.

Email: Jana.Vrajova@seznam.cz

Grafická úprava a zlom: Jiří K. Jurečka

Tisk: Noemi Batlová

Za všechny chyby v tomto čísle se omlouváme.

Vydává sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci vlastním nákladem jako svůj vnitrosborový bulletin. Příspěvky, ohlasy, připomínky posílejte na adresu redakce:

Blahoslavova 1, 779 00 Olomouc,
nebo e-mail: olomouc@evangnet.cz

Uzávěrka tohoto čísla: 15. 10. 2020

Vyšlo: 1. 11. 2020

Uzávěrka příštího čísla: 15. 11. 2020

<http://www.olomouc.evangnet.cz>